

- незалежний контроль за діяльністю інспекційних органів.

Процес сертифікації передбачає ряд етапів: інспекція ґрунту, технології, продукції (енергетичні дані), зберігання, переробки, транспортування і продажу. Кожна партія виробленої продукції повинна мати сертифікат. Якщо правильно велася документація господарства, і хімічні показники ґрунту знаходяться в межах норми, то процес отримання сертифікату, що підтверджує органічний статус господарства може тривати менше 4-х років. Сертифікація провадиться щороку (у більшості випадків двічі на рік) і дійсна впродовж року, на наступний рік необхідна пере сертифікація. Сертифікуються всі ланки – господарство, склади - елеватори – для запобігання змішування з іншими видами продовольства. Обов'язковою є сертифікація організації, яка здійснює експортно-імпорتنі операції [2].

Сертифікацію та інспекцію господарств, виробництва та продукції в Україні здійснюють 11 організацій. Найвагомими із них є Control Union Ukraine (Нідерланди), Lason (Нідерланди), Bio Control (Угорщина) Bio Inspecta та ІМО (Швейцарія).

Нові можливості для державного регулювання щодо розвитку ринку органічної продукції відкриває Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка підписана у 2014 р., яка зокрема сприяє: підвищенню рівня якості продуктів харчування органічного виробництва шляхом удосконалення контролю; зростанню обсягів виробництва та споживання органічної продукції в середині країни, формуванню внутрішнього ринку; вдосконаленню форм реалізації органічної продукції; зростанню обсягів експорту високоякісної органічної продукції в країни ЄС; здешевленню імпорту органічної продукції та розширенню її асортименту; створенню зон сільськогосподарського виробництва вільних від використання генетично модифікованих організмів (ГМО); покращенню добробуту сільського населення через отримання стабільного прибутку виробниками органічної сільськогосподарської продукції, та зміцнення їх фінансово-економічного стану; сталому розвитку сільських територій; збільшенню рівня інвестицій в аграрний сектор економіки країни; підвищенню аграрного та екологічного іміджу України.

Список літератури:

1. Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: закон України від 03.09.2013р. № 425 – VII. – Голос України. – 2013. – № 188.
2. Кобець М.І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку / М.І. Кобець // Проект «Аграрна політика для людського розвитку». Актуальні питання аграрної політики: збірник робіт 2003-2004. - №11. – с. 106-132.

Зоряна ЛАПІШКО

Львівського інституту банківської справи УБС НБУ (м. Київ)

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ У СФЕРІ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

З огляду на обмежені можливості центрального і місцевих бюджетів щодо фінансування та розвитку проектів енергозбереження, з одного боку, і надзвичайну актуальність потреб оновлення та вдосконалення інфраструктури в цій сфері на сучасному етапі залучення приватного підприємництва виглядає досить мотивованим і доречним.

Державно-приватне партнерство (ДПП) – це засноване на довгостроковому договорі співробітництво між організацією публічного сектору (наприклад, органом місцевого самоврядування або центральним органом виконавчої влади) і приватною компанією чи підприємцем щодо певних послуг, які традиційно надають державні та комунальні підприємства і стосуються інфраструктури.

Особливістю державно-приватного партнерства при реалізації заходів енергозбереження на регіональному рівні є те, що більшість проектів енергозбереження,

окрім суттєвої суспільної користі, а отже, і підвищення рейтингу місцевих органів влади, мають реальну економічну вигоду, яка виникає в результаті економії ресурсів, що досягається через упровадження заходів енергозбереження. Тож така форма співпраці для місцевих органів влади і приватного сектору є досить вигідною, а ініціювати її повинні саме на публічному (державному) рівні.

На сучасному етапі функціонування ДПП існує низка проблем і перешкод, які суттєво гальмують процес залучення приватного сектору до співпраці шляхом створення ДПП. До них належать:

- регламентація закупівель товарів та послуг у публічному секторі, необхідність проведення тендерних процедур, що значно продовжує термін виконання проекту і збільшує трансакційні витрати, пов'язані з його реалізацією, а також процедура встановлення лімітів на споживання паливно-енергетичних ресурсів у бюджетних установах, згідно з якою, якщо ліміт не вичерпано, отримана економія буде списана до бюджету, а обсяги фінансування закупівель паливно-енергетичних ресурсів на наступні роки будуть зменшені. Це послаблює зацікавленість бюджетних установ в енергозбереженні [1];

- відсутність чіткої законодавчої регламентації розподілу ризиків між приватним і державним партнерами. Оскільки основні фінансові ризики несе приватний партнер, то він як інвестор має бути впевненим, що йому гарантуються виплати бюджетних коштів пропорційно до фактично досягнутої економії. Відповідні гарантії мали б бути закріплені в господарській угоді приватного та державного партнерів. Однак, Закону України «Про державно-приватне партнерство» не містить прямої вказівки на компенсацію вартості внесених приватних інвестицій у формі гарантії виплат із бюджетних коштів, пропорційних фактично досягнутій економії [2];

- значна бюрократизація державного управління, яка ускладнює пошук джерел фінансування енергозбереження і може призвести до несвоечасної ратифікації кредитної угоди та затримки у виконанні проекту. Нечіткість розподілу повноважень між розпорядниками коштів, розмиття відповідальності, нехтування зобов'язаннями, урешті-решт, унеможливило повторне залучення кредиту ЄБРР у попередніх обсягах [3];

- відсутність можливості надання державних гарантій приватному партнерові щодо продовження терміну реалізації бюджетних програм на строк реалізації ДПП проекту через короткостроковий характер бюджетного планування;

- невизначеність методології надання бюджетної підтримки в рамках реалізації ДПП в Україні, невідповідність ідеології ДПП підходам до надання державних гарантій для реалізації проектів ДПП на місцевому рівні (платність гарантій, необхідність отримання зустрічних безвідкличних гарантій комерційних банків, неможливість залучення бюджетних коштів для часткового повернення кредиту тощо);

- обмежені можливості отримання місцевих запозичень і місцевих гарантій унаслідок введення граничної межі загального обсягу місцевого і гарантованого боргу як середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку місцевих бюджетів (не вище ніж 200%, для м. Києва – 400%) [4].

Ці недоліки слід розглядати як проблемні завдання для центральних органів влади, адже їх вирішення лише певною мірою перебуває в компетенції регіональної влади.

Список літератури:

1. Пономарьов С. В. Інститут державно-приватного партнерства у сфері енергозбереження / С. В. Пономарьов // Європейський вектор економічного розвитку. – 2012. – № 2 (13). – С. 234–235.
2. Про державно-приватне партнерство : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404>.
3. Овсієнко О. В. Державне регулювання енергозбереження як засіб оптимізації параметрів енергетичної безпеки / О. В. Овсієнко // Економічний простір : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2008. – № 12/2. – С. 156–163.
4. Черевиков В. Контрактні форми ДПП та їх особливості в Україні [Електронний ресурс] / В. Черевиков. – Режим доступу : <http://svitppt.com.ua/ekonomika/kontraktni-formi-dpp-ta-ihni-osoblivosti-v-ukraini.html>.